

Koortsstuipen bij kinderen

Jonge kinderen zijn bij koorts gevoelig voor stuipen. Ongeveer twee tot vijf procent van de kinderen tussen de drie maanden en vijf jaar heeft wel eens een koortsstuip. In deze folder leest u over de achtergrond van koortsstuipen, hoe u ze kunt herkennen en wat u zelf bij een koortsstuip kunt doen.

Koortsstuipen bij kinderen

Een koortsstuip is een plotselinge krampaanval die alleen optreedt tijdens koorts of vlak voordat de koorts ontstaat. De koortsstuip treedt het meest op bij kinderen tussen de drie maanden en vijf jaar. De hersenen van kinderen zijn nog niet volgroeid en daarom gevoeliger voor koorts. Koortsstuipen komen vaker voor bij kinderen bij wie in de naaste familie meer kinderenkoortsstuipen hebben (gehad).

Voor de meeste ouders is een koortsstuip een angstaanjagende gebeurtenis. Toch laten ze geen beschadiging in de hersenen achter. Kinderen met koortsstuipen ontwikkelen zich normaal, net als andere kinderen.

Een koortsstuip betekent niet dat het kind epilepsie heeft of krijgt. Als een kind later toch epilepsie heeft, komt dit omdat het kind die aanleg al had; de koortsstuip was in deze zeldzame gevallen de eerste uiting van die aanleg.

Wanneer ontstaat een koortsstuip?

De koortsstuip treedt op bij aandoeningen die met koorts gepaard gaan. De lichaamstemperatuur is 38° C of hoger. Een enkele maal is er nog geen koorts, maar stijgt de temperatuur pas in de uren na de aanval. Bij alle ziekten met koorts, kunnen stuipen optreden.

Hoe herkent u een koortsstuip?

Een koortsstuip duurt gemiddeld enkele minuten en nooit langer dan tien minuten. Het kind verliest het bewustzijn, gaat schokken en het gezicht wordt bleek, blauw of grijs. De ademhaling is oppervlakkig, stotend en kan ook kort stoppen. De aanval is over als het schokken is gestopt. Het kind kan daarna nog een tijdje heel diep slapen of slap zijn.

Wat kunt u zelf doen?

Het is belangrijk dat u niet in paniek raakt en goed kijkt wat uw kind doet. Houd, als het mogelijk is, de tijd in de gaten. Bescherm het hoofd, maak strakke kleding los, houd de bewegingen van het kind niet tegen en leg het kind na de aanval op de zij met de mond naar beneden. Steek geen vingers in de mond van het kind; het helpt niet en kan beschadigen.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelijke) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

geven van mond en/of vingers. Bij een eerste koortsstuipt moet u altijd contact opnemen met de huisarts.

De arts zal als het nodig is, proberen de koortsstuipt te onderdrukken. Daarnaast zal de arts op zoek gaan naar de oorzaak van de koorts en de achterliggende ziekte behandelen als dat mogelijk is. Overleg met uw arts wat u moet doen bij een volgende aanval.

Wat als de koortsstuipt niet stopt?

Bij een eerste koortsstuipt moet u altijd contact opnemen met de huisarts, ook als de koortsstuipt binnen tien minuten is gestopt. In veel gevallen zal de huisarts met u afspreken dat u, vijf minuten na de start van de stuipt, medicatie mag toedienen die de stuipt kan stoppen. In de regel is dit een rectiole. Een rectiole is een kleine tube met een vloeistof met diazepam (Stesolid®). Deze tube dient u rectaal toe, dat wil zeggen via de anus. Ook wordt wel midazolam neusspray toegepast. Als de medicatie niet binnen tien minuten werkt, moet u 112 bellen.

Koortsstuipen voorkomen?

Als een kind eenmaal een koortsstuipt heeft gehad, is de kans op herhaling ongeveer 35 procent. Vroeger dacht men dat het geven van koortswerende middelen als paracetamol aan zieke kinderen, een koortsstuipt kon voorkomen. Uit onderzoeken is echter gebleken dat dit niet helpt. Wel kan paracetamol ervoor zorgen dat het kind zich minder ziek voelt. Als u paracetamol geeft, kunt u dit het beste om de vier tot zes uur geven (zetpillen om de acht uur) totdat de koorts over is. Dit schema voorkomt dat de temperatuur gaat schommelen, juist die schommelingen kunnen koortsstuipen uitlokken. Aspirine mag niet aan kinderen worden gegeven omdat dit ernstige complicaties kan veroorzaken.

Verder onderzoek / behandeling nodig?

Bij een gewone koortsstuipt zal uw huisarts meestal geen verder onderzoek aanraden. Wel moet worden beoordeeld of de koorts een uiting is van een ziekte die moet worden behandeld, bijvoorbeeld een hersenvliesontsteking. Onderzoek door een specialist is gewenst als er vaak koortsstuipen optreden, ze lang duren of wanneer er aanvallen optreden zonder koorts.

Notities

Heeft u vragen over uw behandeling? We raden u aan ze hier op te schrijven. Zo weet u zeker dat u ze niet vergeet.